

MITROPOLIA OLtenIE

REVISTA OFICIALĂ A ARHIEPISCOPII CRAIOV
SI A EPISCOPII RIMNICULUI SI ARGEŞULUI

C U P R I N S U L

Pag.

Mesajul de Anul Nou adresat de către Președintele Pătră noastră, Domnul Nicolae Ceaușescu, național român, la poartile de radio și televiziune 3

ANIVERSARI

LA IMPLENIREA A 160 DE ANI DE LA REVOLUȚIA CONDUSĂ DE TUDOR VLADIMIRESCU ÎN 1821

† NESTOR, Mitropolitul Olteniei, Despre acivitatea Bisericopulu Ilarion al Argeșului, slinstonul lui Tudor Vladimirescu, din anii 1820 și 1821. Cleova date noi 7

Tudor, de Ioan Alexandru 78

Patriotismul lui Tudor Vladimirescu, de Ilie Dumitrescu 79

PE FILE DE CRONICA

Vizita de stat a Președintelui Nicolae Ceaușescu și a Doamnelui Elena Ceaușescu 84

In școli nordice ale Europei 84

PAGINI PATRISTICE

Sfintul Vasile cel Mare, Scrisoarea a 236-a către Amilieho, trad. de Pr. prof. Nic. Petrescu 86

MATERIAL OMILETIC SI PASTORAL

Predică la Întâlnirea Domnului, de Pr. dr. Itodi Leon 91

STUDII SI ARTICOLE

Desăvârșirea noastră în Filisteos, după Invățătură Bisericii Ortodoxe (III), de Pr. prof. D. Simion 95

Bisericiile de lemn din Vilcea, de Rediu Crețeanu 104

INSEMNAȚII

Un document pentru monografla bisericii din Cojani-Gorj, de Ion Popescu 115

O scrisoare inedită a lui Anton Panu, de Arhim. Calinic Ruckmann 116

Un nou manuscris psalitic din secolul al XIX-lea întocmit de Hr. Stolanovalici, de Prof. Alexia Buzeta 118

Ieromonahul Teodosie, copist și versificator, de Prof. Trelean Cantemir 122

VIATA BISERICEASCA

Înalt Prea Slăvitor Mitropolit NESTOR la Sesiunea Comitetului de Continuare a lucrărilor Conferinței Crestine 125

Nr. INV.	9584
Mitropolia Olteniei și Gorj	
Cod.	P - 26

IANUARIE – MARTIE 19

ANUL XXXIII, Nr. 1 – 3

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
SECTIA CULTURALA A SFINTEI ARHIEPISCOPII A CRAIOV
Str. Lotru, Nr. 3
CRAIOVA

mentul autohton este mai pregnant în pictura bisericilor: Olaha (jud. Cluj), Fizresul Gherieș, Tîrleagă, Valea Crisului, Cistrura Secuiesc, Mediaș, Nîmă, Cricău, Dorohoi sau la Băgaciu, Ortonani, Filea, Chilieni, Jernoma Neagră și în mod deosebit trebuie semnalată pictura de la biserică Sfântu Petru din județul Brașov. Caietajile picturale de valoare deosebită sunt semnaleate la biserică reformată Sfântana de Mureș, județul Mureș, operă a unui pictor de calitate, tributar picturii nord-italiene.

Sculptura gotică (sec. XIII—XVI) se remarcă prin sobrietate și austerație și cum vedem la Cirtă. Începând cu sec. al XIII-lea, apăr primele pietre de mormânt sculptate: și la Laurențiu din Clujulung Muscel, și la Radu Negru, de la Curtea de Argeș etc.

În Arta melelor (sec. XIII—XVI), Evul Mediu transilvan a excelat.

Pentru o scolecă privire de ansamblu trebuie luate în considerație și comenziile din Moldova sau "Țara Românească către arhitecții transilvăneni": catedralele de la Putna și Bistrița — Vlăcea, coroana comandanță de domnina Despina autorilor săbieni etc.

Goticul în Țările Române se manifestă și în sec. XVI—XVII, prin construcții din zid și din lemn.
Declinul goticului transilvan nu a coincis cu cel din "Țara Românească" și mai ales cu cel din Moldova, unde se integrează arhitectura locală, în mod organic.

"Testamentul vechii arte moldovenesti", a fost considerată biserică Sucevița, ridicată între 1583 și 1586 de Movilești, la care se anunță elemente de eclectism specific secoului al XVII-lea.
În secolul al XVII-lea se ridică biserică mănăstirii Dragomirna, între anii 1608—1609, prin osteneala mitropolitului Anastasie Crimca. Tot acum mai sunt ridicate (1610—1612) cîștiarita mănăstirii Moldovita, înălținerea Bisericii "Trei Ierarhi" din Iași de Vasile Lupu. La Miron Barnovschi, sau splendida biserică "Trei Ierarhi" din Iași de Vasile Lupu. La sfîrșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, elementele gotice mai sunt prezente la monumentele din "Țara Românească": mănăstirea Cotroceni, ridicată în 1678, biserică Doamnei, ridicată în 1683 și mănăstirea Hurez, a cărei piatră a fost decorată în 1690—1694. Acești monument — autorul li consideră pe drept, ca piatra de hotar, depășind totuși în unele caciuli, arta gotică.

Arhitectura de lemn este considerată pe drept de autor ca "stilul clasicului amurg al artei gotice din Țara noastră". și este explicația ca o reacție a românilor la impunerea "unirii" cu Roma, din 1699. Zonele de maxim interes sunt: Tara Liparsului, Maramureșul, Izei, Maramă și Cosăuți. Monumentele se remarcă prin zveltele turlelor, ca în cazul bisericii din Surdesti, cu o tură de 56 de metri.

Acesea caietajii amplificate de un bogat decor sculptat (mai ales pridvorul), și pictat, se complicează cu o valorioasă pictură interioară și cu obiecte de cult, ceea ce a dus la considerarea lor pe drept ca unele din "școale mai valorioase realizări ale arhitecturii de lemn din întreaga lumen".

Bogatul și competențele lumii aruncate astupă arhitecturii gotice pe pămîntul românesc, dublate și de cele peste 400 imagini alb-negru, color și desene ale monumelor prezentate, ca și enormă bibliografie consultată, fac din această lucrare un valoros document al evoluției arhitecturii în țara noastră.

Prof. Sorin Sebastian DULCU

A. — MITROPOLEA OLteniei și ARHIEPISCOPIA CRAIOVEI

Din cronică Mitropoliei Olteniei și a Sfintei Arhiepiscopii a Craiovei — 1—31 decembrie 1980, de Pr. I.R.

Lucrările Adunării eparchiale a Sfintei Arhiepiscopii a Craiovei — 30 noiembrie 1990, de Pr. Ion Radu
Collide de Crăciun la Catedrala mitropolitană „Sfintul Dumitru”, din Craiova —

Înălțarea festivă de la Anul Nou, a Înalte Prea Sfintitului Mitropolit Nestor cu său săi duhovniciști, de Gh. Radulescu
Slujba arhimerească la Catedrala mitropolitană „Sfintul Dumitru” din Craiova;
a) La 1 Ianuarie 1981, de Ion Doran (p. 143); b) La Boteni Domnului, de Pr. Puja Ciolan (p. 144).

Conferințele protopopești din luna septembrie 1980, de Ion Doran

Conferințele de orientare ale clerului din luna noiembrie 1980, de Gh. Radulescu

A doborât în Domnul: Preotul Mitropolit Nicolae — Craiova, de Ion Doran

B. — EPISCOPIA RUMÂNEASCĂ ȘI ARGEȘULUI

Resințirea Bisericii porohiale Serboanești de Jos, Protopopiatul Slătina, județul Olt, de Pr. Popa I. Stanca
Resințirea bisericii Iliaile Motoiștei, comună Bârdăști, Protopopiatul Slătina, județ. Olt, de Pr. Chirilă Marin

Lucrările Adunării eparchiale a Sfintei Episcopii a Rimnicului și Argesului, de Pr. Ion Dumitrescu

A doborât în Domnul: Preotul Dumitru Dopiceanu, de Pr. Chirilă Marin

C. — ECOCRISTIANISM

Conferința ecologică interconfesională de la Cluj-Napoca, de Arhid. prof. Constantiu Negoești

RECENTĂ

Mircea Eliade, Aspecțe ale mitului, Editura Univers, București, 1978, de Diacon P. I. David
Vasile Drăguț, Arta gotică în România, Editura Meridiane, București, 1979, de Prof. Sorin Sebastian Dulcu